

SPOTKANIA Z ZABYTKAMI

miesięcznik popularnonaukowy

TOWARZYSTWA OPIEKI NAD ZABYTKAMI

zrealizowano w ramach Programu Operacyjnego Promocja Czytelnictwa ogłoszonego przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

5 (255) XXXII Warszawa 2008

ADRES REDAKCJI:

00-460 Warszawa, ul. Agrykoli 1
tel./fax 0-22 622-46-63

e-mail: spotkania@zabytki-tonz.pl

<http://www.spotkania.pl>

REDAKCJA:

Wojciech Przybyszewski
redaktor naczelny

Lidia Bruszevska
zastępca redaktora naczelnego

Ewa A. Kamińska
sekretarz redakcji

Jarosław Komorowski

Elżbieta Wysocka-Zbiegier
opracowanie graficzno-techniczne

WSPÓŁPRACOWNICY:

Witold P. Glinowski, Stanisław Grzelachowski,
Adam Konopacki, Marek Konopka,
Robert M. Kunkel, Zbigniew Michalczyk,
Zdzisław Skrok, Janusz Sujęcki,
Tomasz Urzykowski, Hanna Widacka,
Wanda Załęska

RADA REDAKCYJNA:

dr Dorota Folga-Januszewska
dr hab. inż. Danuta Kłosek-Kozłowska
prof. dr hab. Marek Kwiatkowski
dr hab. Małgorzata Omilanowska
prof. dr hab. Jacek Purchla
prof. dr hab. Andrzej Rottermund
prof. dr hab. Bogumiła Rouba
dr Tadeusz Rudkowski (przewodniczący)
prof. dr hab. Anna Sieradzka
mgr Ewa Siurawska
mgr Andrzej Sołtan
dr hab. inż. Bogusław Smygin
prof. dr hab. Andrzej Tomaszewski

Wydawca:

Oficyna Wydawnicza

Towarzystwa Opieki nad Zabytkami

dyrektor: Ewa Siurawska

00-459 Warszawa, ul. Mysłowiecka 1A,
tel. 0-22 629-62-26, tel./fax 0-22 622-46-74

www.zabytki-tonz.pl

Druk: **Argraf** Sp. z o.o.

03-301 Warszawa, ul. Jagiellońska 76
tel./fax (0 22) 811-51-11, 614-53-31

www.argraf.pl

skład i łamanie: Katarzyna Płońska

Redakcja zastrzega sobie prawo wprowadzania zmian i skrótów w materiałach przeznaczonych do publikacji oraz publikowania wybranych artykułów w wersji elektronicznej. Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Za treść reklam i ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

Nakład: 6000 egz.

OD REDAKCJI

Tradycyjnie, już od ponad trzydziestu lat, w dniu 18 maja obchodzimy w Polsce Międzynarodowy Dzień Muzealnictwa. To święto nie tylko wszystkich pracowników muzeów i instytucji im pokrewnych, ale także nasze – święto bywalców muzealnych wystaw i organizowanych w muzeach różnego rodzaju przedsięwzięć kulturalnych: wykładów, muzealnych lekcji itp. Tradycją dużo młodszą (ale jakże udatą i niezwykle rozwojową!) jest organizowanie z tej samej okazji i z takim samym przesłaniem społecznym, w terminie bliskim obchodom Dnia Muzealnictwa, tzw. Nocy Muzeów. Atrakcyjność i różnorodność programu tego coraz bardziej zauważalnego

Muzeum Pałac w Nieborowie

(fot. Jan Łoziński)

w Polsce i z każdym rokiem coraz bardziej masowego święta powoli zbliża nas już do przodujących pod tym względem państw zachodniej Europy, gdzie narodziła się ta piękna idea. Bo przecież, jak powiedział na niedawnej konferencji w Bibliotece Narodowej „W stronę nowoczesnego muzeum” (zob. s. 2) prof. Jack Lohman: „Muzea są miejscami oczarowań – pod warunkiem, iż możemy przyciągnąć do nich ludzi”.

Wśród czytelników „Spotkań z Zabytkami” jest wielu (to wiemy, choćby z niedawno ogłoszonej ankiety czytelniczej, której krótkie podsumowanie już w przyszłym numerze) muzealników i miłośników muzeów. W dniu Ich święta składamy Im życzenia pomyślności, satysfakcji z podejmowanych działań i wspaniałych doznań w świecie „pilnie strzeżonej i szeroko otwartej zarazem magicznej strefy muzeów”.

W tym numerze – w prezencie na Dzień Muzealnictwa – proponujemy kilka związanych z polskimi muzeami artykułów. Na szczególną uwagę, naszym zdaniem, zasługuje ten o niemal sensacyjnym wydźwięku, bo jakże inaczej określić przedstawioną przez prof. Elżbietę Jastrzębowską, kierownika Stacji Naukowej PAN w Rzymie, hipotezę o odnalezionym torsie nieborowskiej głowy Niobe (*Głowa Niobe w Nieborowie i jej posąg w Rzymie*, ss. 8-12). Dopelnieniem tego tekstu jest krótka historia utworzenia przez księżnę Helenę z Przezdzieckich Radziwiłłową kolekcji antyków w Nieborowie, artykuł autorstwa młodego badacza historii polskiego kolekcjonerstwa Anny-Marii Giebodzińskiej (*Kolekcja Heleny Radziwiłłowej*, ss. 13-15). Po takiej lekturze odwiedzić Muzeum Pałacu w Nieborowie powinny być czystą przyjemnością!

Mamy jednak nadzieję, że na tym nie poprzestaniemy. Zachęcamy więc także do odwiedzenia (choć to od wielu lat rekordzista na liście najbardziej uczęszczanych polskich muzeów) Muzeum na Wawelu (artykuły *Wawel w projektach Adolfa Szyszko-Bohusza*, ss. 3-7 i *Królewski zakup*, s. 39), a ponadto: obchodzącego trzydziestolecie działalności Muzeum Zamku w Dębnie (*Drzewo genealogiczne rodu Tartów*, ss. 16-17 i *Jubileusz Muzeum Zamkowego w Dębnie*, s. 38), nowo utworzonego Muzeum Papieru i Druku w Łodzi (*Od kolekcji do muzeum*, ss. 32-34) oraz Muzeum Józefa Ignacego Kraszewskiego w Romanowie i Muzeum w Darłowie, prezentowanych w numerze poprzez wydawnictwa tych muzeów omówione w cyklu *Spotkanie z książką* (*Malarskie pasje pisarza*, s. 34, *Srebrny ołtarz darłowski*, s. 39). Zapraszamy do zwiedzenia dwóch warszawskich wystaw związanych z obchodami „Roku Zbigniewa Herberta”: „Podróże Pana Cogito” w Muzeum Literatury (s. 30) i „Norwid-Herbert” w Bibliotece Narodowej (w gmachu Pałacu Rzeczypospolitej). A na koniec, dla osób zainteresowanych przepisami prawa, do lektury kolejnego artykułu z cyklu *Zabytki i prawo* (*Nowelizacja ustawy o muzeach*, s. 40).

Pozostałe artykuły dotyczą już innych tematów. Mamy nadzieję, że i one znajdą czytelników.

Wojciech Przybyszewski